

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας,
Έρευνας και Θρησκευμάτων

Η συμβολή των υπηρεσιών του Κ.Ε.Σ.Υ. στην αντιμετώπιση και πρόληψη θεμάτων σχολικού εκφοβισμού

Δρ. Μαριάννα Χατζοπούλου

mhatzopoulou@gmail.com

2kesyvath@sch.gr

<http://blogs.sch.gr/2kesyvath/>

Σχολικός εκφοβισμός

- Συστηματική εκδήλωση επιθετικότητας μέσα στην τάξη, στο διάλειμμα, στο χώρο του σχολείου η οποία αποτελεί εμπόδιο στην εκπαιδευτική διαδικασία και παραβιάζει τα δικαιώματα του παιδιού που δέχεται συμπεριφορές εκφοβισμού.

Σχολικός εκφοβισμός

- Το φαινόμενο παραβιάζει τα δικαιώματα όλων των μαθητών της σχολικής μονάδας διότι αποτελεί μια λανθασμένη και επιζήμια εκδοχή της κοινωνικής συνύπαρξης μέσα στη σχολική μονάδα
- Επιβάρυνση της καθημερινότητας εκπαιδευτικών και μαθητών

Αποστολή των Κ.Ε.Σ.Υ.

- Εκπαιδευτικός προσανατολισμός
- σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4547/2018 είναι η υποστήριξη των σχολικών μονάδων
 - για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στην εκπαίδευση
 - την προάσπιση της αρμονικής ψυχοκοινωνικής τους ανάπτυξης και προόδου

Βασικοί άξονες λειτουργίας

Οι αρμοδιότητες των Κ.Ε.Σ.Υ. αφορούν τα επίπεδα:

- των στοχευμένων εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων,
- της ενημέρωσης και επιμόρφωσης της σχολικής κοινότητας,
- της υποστήριξης του συνολικού έργου των σχολικών μονάδων,
- της ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου

Διερεύνηση αναγκών

περιλαμβάνει :

- τη διερεύνηση αιτημάτων ψυχοκοινωνικής στήριξης σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο
 - Σκοπός αυτών των δράσεων είναι ο εντοπισμός:
 - α) πιθανών ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ή ψυχοκοινωνικών δυσκολιών στους/στις μαθητές/τριες, έγκαιρη αξιολόγησή τους και παρέμβαση
 - β) ο εντοπισμός πιθανών δομικών φραγμών στη μάθηση εντός της σχολικής κοινότητας για όλους τους/τις μαθητές/τριες.

Διερεύνηση Αιτημάτων Ψυχοκοινωνικής Στήριξης

Καταγράφονται σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς τους και

- αξιολογούνται περαιτέρω από τα Κ.Ε.Σ.Υ. αν κρίνεται σκόπιμο,
ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος των γονέων ή κηδεμόνων

(Κανονισμός λειτουργίας ,άρθρο 3, παρ. 3

Αρ. 211076/ΓΔ4/Φεκ. 5614/ Τ. Β, 13/12/2018)

Υποστήριξη Αιτημάτων Ψυχοκοινωνικής Στήριξης

Τα Κ.Ε.Σ.Υ. υποστηρίζουν τις σχολικές μονάδες για

- τη σύνταξη και την υλοποίηση των βραχυχρόνιων προγραμμάτων παρέμβασης, (άξονες Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.)
- την υποστήριξη και την παρακολούθηση της εκπαιδευτικής και ψυχοκοινωνικής πορείας των μαθητών/τριών (αρ.3 παρ. 7)

(παρ. 2 του άρθρου 11, ν. 4547/2018 (Α' 102).

Υποστήριξη Αιτημάτων Ψυχοκοινωνικής Στήριξης

Τα Κ.Ε.Σ.Υ. υποστηρίζουν τις σχολικές μονάδες ύστερα από τη διατύπωση σχετικών αιτημάτων εκ μέρους των σχολικών μονάδων. Οι σχετικές παρεμβάσεις υποστήριξης αφορούν:

α) **ενημέρωση** επί συγκεκριμένων θεμάτων, μετά τη διαπίστωση της ανάγκης συμβουλευτικής υποστήριξης των εκπαιδευτικών

(αρθ. 3, παρ. 8)

Υποστήριξη Αιτημάτων Ψυχοκοινωνικής Στήριξης

Οι σχετικές παρεμβάσεις υποστήριξης να αφορούν :

β) **πρόληψη**, μετά τη διαπίστωση ενδείξεων απαρχής καταστάσεων που χρήζουν παρέμβασης και

γ) **επανόρθωση**, εφόσον υπάρχουν ήδη διαπιστωμένα προβλήματα ή δυσλειτουργίες στη σχολική κοινότητα που χρήζουν αντιμετώπισης.

(αρθ. 3, παρ. 8)

Αξιολόγηση αναγκών σε επίπεδο ομάδας (αρ. 6 παρ. 5)

Αφορά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση ομαδικών παρεμβάσεων στην τάξη με τη συνεργασία των εκπαιδευτικών του σχολείου με σκοπό:

- α) την εκπαιδευτική, κοινωνική και συναισθηματική ενδυνάμωση όλων των μαθητών/τριών, την ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης και
- β) την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων και καταστάσεων κρίσης.

Αξιολόγηση αναγκών σε επίπεδο ομάδας – αίτημα

Οι σχολικές μονάδες δύνανται να υποβάλουν στα Κ.Ε.Σ.Υ. αίτημα για την αξιολόγηση και υποστήριξη ομάδων μαθητών/τριών ή τμημάτων.

Συνοδεύονται:

- από αντίγραφο πρακτικού της παιδαγωγικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων, με αναφορά στις δυσκολίες και προβλήματα που αντιμετωπίζονται σε επίπεδο ομάδας ή τμήματος
- στα μέτρα που λήφθηκαν και εφαρμόστηκαν από το σχολείο, στα αποτελέσματα της παρέμβασης και τους λόγους αναγκαιότητας υποστήριξης από το Κ.Ε.Σ.Υ.

Αξιολόγηση αναγκών σε επίπεδο ομάδας - διερεύνηση

Η διεπιστημονική ομάδα του Κ.Ε.Σ.Υ. έρχεται σε επαφή με τον/τη Διευθυντή/ντρια και τους/τις εκπαιδευτικούς που είναι υπεύθυνοι/ες για το αίτημα, για την

- Διερεύνηση, συλλογή στοιχείων, πληροφοριών, επίσκεψη στη σχολική μονάδα, εφόσον απαιτείται
- Το αίτημα διερευνάται και αξιολογείται, κατά περίπτωση, μέσω παρατήρησης, συζήτησης με τους/τις μαθητές/τριες και τους/τις εκπαιδευτικούς είτε μεμονωμένα, ύστερα από ενημέρωση και συγκατάθεση των γονέων ή κηδεμόνων, είτε σε επίπεδο ομάδας ή/και Συλλόγου Διδασκόντων

(αρ. 6 παρ 5).

Αξιολόγηση αναγκών σε επίπεδο ομάδας - υποστήριξη

Μετά τη συλλογή δεδομένων, η διεπιστημονική ομάδα του Κ.Ε.Σ.Υ. σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας καταρτίζουν ομαδικά προγράμματα ψυχοπαιδαγωγικής και διδακτικής υποστήριξης ομάδων μαθητών/τριών ή τμημάτων, τα οποία περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους.

Διενέργεια στοχευμένων εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων

Τα Κ.Ε.Σ.Υ. διενεργούν στοχευμένες
εκπαιδευτικές και ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις
(αρ.7.παρ.1.)

Εκπαιδευτικές και ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις - υλοποίηση

Για την υλοποίηση των στοχευμένων

- το προσωπικό του Κ.Ε.Σ.Υ επισκέπτεται τις σχολικές μονάδες, μετά από σχετικό προγραμματισμό και συνεννόηση με τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό επικοινωνίας με το Κ.Ε.Σ.Υ.

(αρ. 7 παρ.5)

Εκπαιδευτικές και ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις - υλοποίηση

Για την υλοποίηση των στοχευμένων εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων

- τηρείται στο Κ.Ε.Σ.Υ. ειδικό ημερολόγιο-βιβλίο συναντήσεων, στο οποίο καταγράφονται οι συναντήσεις και συγκεκριμένα η ημερομηνία, ο σκοπός, η διάρκεια και το περιεχόμενο των επισκέψεων-παρεμβάσεων.

Καταστάσεις Κρίσεων Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις - Υλοποίηση

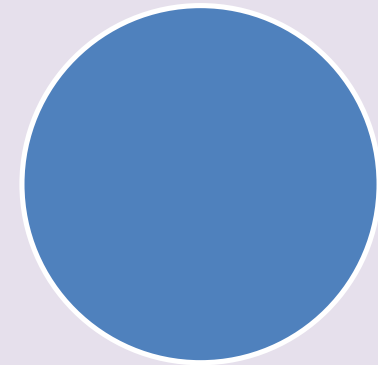
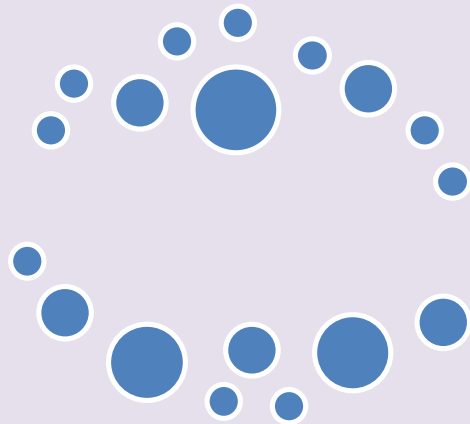
Τα Κ.Ε.Σ.Υ, όταν ανακύπτουν **καταστάσεις κρίσεων** στις σχολικές μονάδες, λαμβάνουν ειδική μέριμνα και παρέχουν, σε συνεργασία με τις Ε.Δ.Ε.Α.Υ και άλλους φορείς ψυχικής υγείας όπου υφίστανται,

- υποστήριξη σε όλα τα εμπλεκόμενα μέλη της σχολικής κοινότητας (μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς, γονείς) και ιδίως σε όσους/ες επλήγησαν από ιδιαίτερες και απρόβλεπτες δυσμενείς καταστάσεις (αρ. 7, παρ.7)

Καταστάσεις Κρίσεων Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις - Υλοποίηση

- λειτουργούν συμβουλευτικά προς τους/τις διευθυντές/ντριες των σχολικών μονάδων σε σχέση με την αξιοποίηση συγκεκριμένων στρατηγικών διαχείρισης της κρίσης,
- υποστηρίζουν το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους/τις μαθητές/τριες σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, ώστε να ανταπεξέλθουν στις αυξημένες ψυχοκοινωνικές απαιτήσεις της ιδιαίτερης συνθήκης

Συμπερασματικά ...

Σχολικός εκφοβισμός – Εκπαιδευτικοί

Ανάγκη

- ενδυνάμωσης και η υποστήριξης των εκπαιδευτικών, ενδυνάμωσης και η υποστήριξης της σχολικής μονάδας
- συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών
- Ανάγκη ανάπτυξης και βελτίωσης των συλλογικών διαδικασιών με στόχο τη συντονισμένη οριοθέτηση μέσα στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας

Σχολικός εκφοβισμός – Μαθητές

Η παιδική και η εφηβική ηλικία

- Μπορεί να είναι μια μοναχική και δύσκολη πορεία για κάποιους μαθητές γεμάτη φόβους και υπαρξιακές αναζητήσεις

- Να είμαστε ανοιχτοί/ες στις ανάγκες και στην έκφραση γνώμης των μαθητών
- Να απομακρυνθούμε από τα στερεότυπα στα οποία όλοι είμαστε εκτεθειμένοι

Σχολικός εκφοβισμός – Γονείς

Ανάγκη

- σύνδεσης με την οικογένεια
 - Γονείς που παρεμβαίνουν
 - Που δεν δέχονται υποδείξεις
 - Αδιάφοροι γονείς
 - Παραμελητικοί γονείς

Ανάγκη ανάπτυξης και βελτίωσης των σχέσεων με στόχο την οριοθέτηση ως προς το πλαίσιο της σχολικής μονάδας

Σχολικός εκφοβισμός – άλλοι φορείς

Ανάγκη

- σύνδεσης με όλους τους φορείς εκπαίδευσης
ΠΕΚΕΣ
Προγράμματα αγωγής υγείας (ΚΕΑ)
- σύνδεσης με όλους τους φορείς ψυχικής
υγείας

Σχολικός εκφοβισμός – Νέες δομές - Κ.Ε.Σ.Υ.

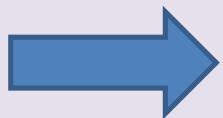
Οι νέες δομές αναλαμβάνουν έναν εξαιρετικά κρίσιμο ρόλο υποστήριξης και καθοδήγησης των σχολικών μονάδων στον τομέα αυτό

- Ωστόσο, είναι κληρονόμοι των προβλημάτων των παλιών δομών, των εντυπώσεων, της φιλοσοφίας, της σχετικής υπάρχουσας κουλτούρας των ΚΕΔΔΥ

Σχολικός εκφοβισμός – Νέες δομές - Κ.Ε.Σ.Υ

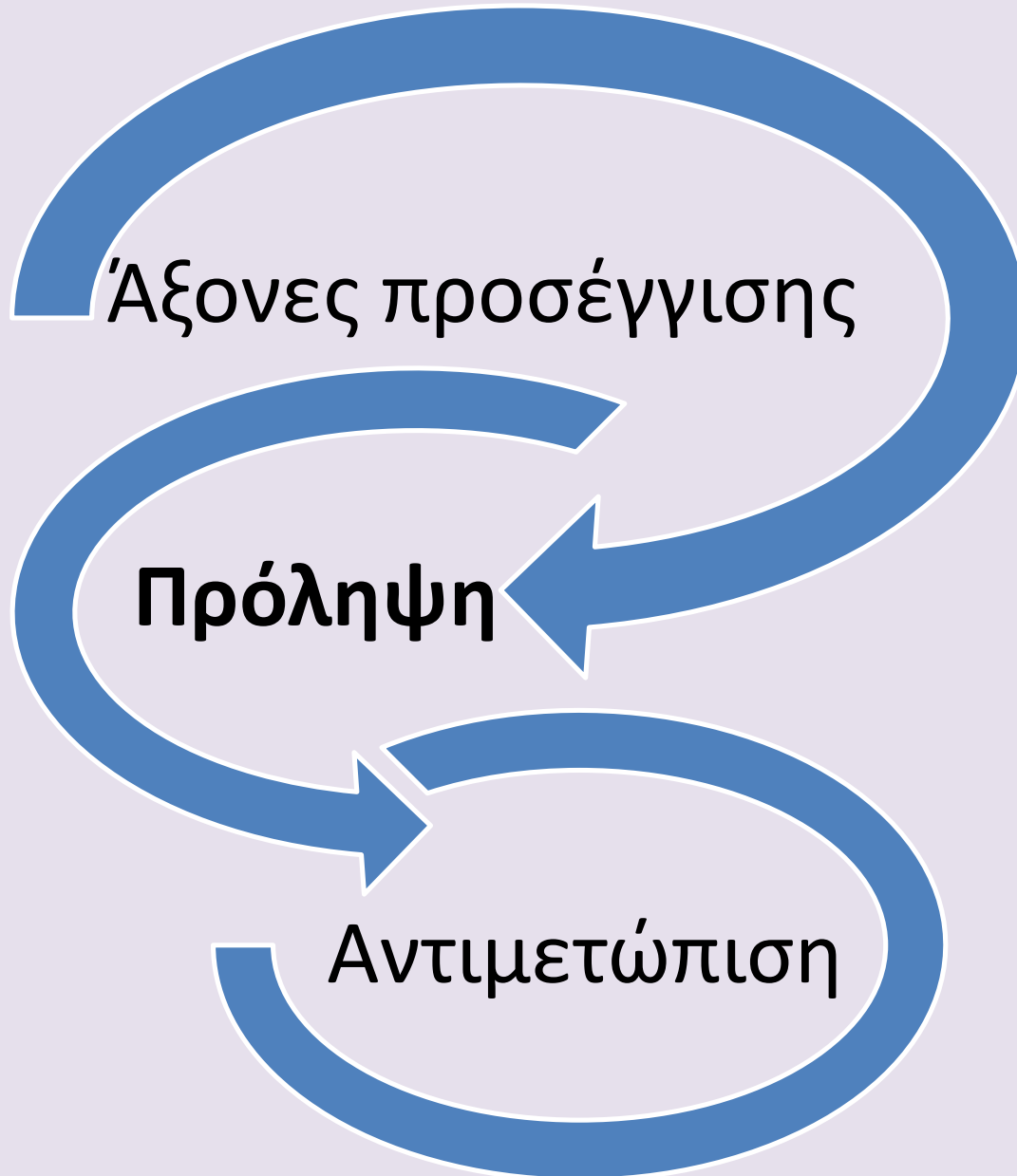
Σήμερα οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ότι:

- υπάρχει ασάφεια και σύγχυση σχετικά με τις αρμοδιότητες των δομών
- υπάρχει σκεπτικισμός και έλλειψη εμπιστοσύνης σε σχέση με τις δυνατότητες τους να επιτελέσουν το έργο τους

Η αλλαγή στάσης είναι αναγκαιότητα!!!

Σχολικός εκφοβισμός

Ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης

Το πλαίσιο των ομαδικών ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων....

Μεγαλύτερη πρόκληση

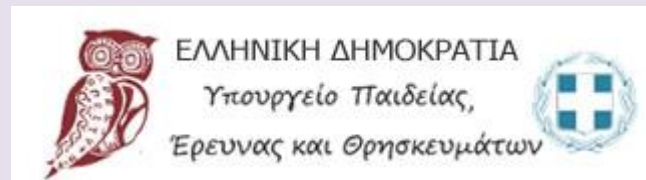
Μεγαλύτερη αναγκαιότητα

Αξιοποίηση προηγούμενων ενεργειών

Απαίτηση για μεγαλύτερη συνέργεια και
συνέχεια ...

Σας ευχαριστώ!!!

Προϊσταμένη: Μαριάννα Χατζοπούλου

mhatzopoulou@gmail.com

2kesyvath@sch.gr

<http://blogs.sch.gr/2kesyvath/>